

## *Els dos punts*

**E**l signe de puntuació que denominem *dos punts*, i que consisteix, efectivament, en dos punts, inscrits verticalment (:), és, de fet, alguna cosa més que un mer signe de puntuació: constitueix, també, un utilíssim instrument sintàctic amb el qual podem resoldre eficaçment determinades construccions.

Els dos punts indiquen sempre una pausa breu amb la qual s'anuncia una citació, una màxima, una enumeració, una explicació del que s'acaba de dir, així com el discurs directe. Convé, potser, recordar la diferència entre el discurs (o estil) directe i l'indirecte i la manera més eficaç de fer-ho és amb un exemple de cada un d'ells. Quan transcrivim el diàleg que hem mantingut amb una determinada persona, ho podem fer dient *Aleshores em va dir: — Ens hem de torna, a veure la setmana entrant* (discurs directe) o bé *Aleshores em va dir que ens havíem de tornar a veure la setmana entrant* (discurs indirecte): L'estil directe és usual en les novel·les i en la narrativa en general, en què, quan el narrador indica explícitament que cedeix la paraula als seus personatges, el signe dels dos punts anuncia l'inici del diàleg.

Però, com he dit, a més d'aquestes aplicacions com a mer signe de puntuació, els dos punts poden usar-se amb valor sintàctic, concretament, indicant causa i conseqüència, és a dir, anunciant la causa o la conseqüència del que s'acaba d'exposar. Vet aquí uns quants exemples de l'ús d'aquest signe que extraiem dels que il·lustren diverses definicions del Diccionari Fabra, els dos primers amb un clar valor causal i els altres dos amb un no menys clar valor consecutiu: *Ja ho pots llençar, això: no serveix per a res* («llençar»); *No podem lligar, ell i jo: som massa diferents de manera de pensar* («lligar»); *Aquesta corda llavora: veges que no es rompi* («llavorar»); *Aquest mètode presenta molts inconvenients: en seguirem un altre* («inconvenient»). En molts casos, aquest valor causal o consecutiu s'atenua fins a esdevenir merament explicatiu: *No es renta mai: porta els ulls plens de lleganyes* («lleganya»).

De fet, tothom qui redacta amb certa facilitat recorre espontàniament a aquestes construccions. Però no tothom s'ha sabut adonar que en certs períodes una mica complexos, ja afeixugats per la utilització de diversos mots d'enllaç, aquest simple signe de puntuació pot estalviar la utilització d'una altra conjunció.